

PROJECTE LINGÜÍSTIC DE L' INSTITUT BARRI BESÒS

1. INTRODUCCIÓ

2. CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DE L'INSTITUT

2.1. Característiques sociolingüístiques del centre

- 2.1.1. Alumnat
- 2.1.2. Professors que treballen a l' IES
- 2.1.3. Associació de mares i pares
- 2.1.4. Personal d'administració i serveis (PAS)

3. LES LLENGÜES, VEHICLES D'APRENTATGE I EINES DE COMUNICACIÓ I CONVIVÈNCIA

3.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

- 3.1.1. La llengua catalana vehicle de comunicació i eina de convivència
- 3.1.2. L'aprenentatge i ensenyament de la llengua catalana
 - 3.1.2.1. Llengua oral
 - 3.1.2.2. Llengua escrita
 - 3.1.2.3. Relació llengua oral i escrita
 - 3.1.2.4. Continuïtat i coherència entre cursos i etapes
 - 3.1.2.5. La llengua en les diverses àrees
 - 3.1.2.6. L'avaluació del coneixement de la llengua
- 3.1.7. Materials didàctics
- 3.1.8. Activitats d' incentivació de l'ús de la llengua

3.2. La llengua castellana

- 3.2.1. L'aprenentatge i ensenyament de la llengua castellana.
 - 3.2.1. Parlar i escoltar
 - 3.2.2. Llegir
 - 3.2.3. Escriure

3.3. Les llengües estrangeres

- 3.3.1. Objectius curriculars

3.3.2. La llengua anglesa

- 3.3.2.1. Llengua oral
- 3.3.2.2. Llengua escrita.
- 3.3.2.3. Recursos didàctics
- 3.3.2.4. L'avaluació

3.3.3. La llengua francesa

3.3.3.1. Llengua oral

3.3.3.2. Llengua escrita.

3.3.3.3 Recursos didàctics

3.3.3.4. Avaluació

4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

4.1. Organització dels usos lingüístics

4.1.1. Llengua del centre

4.1.2 Llengua de relació amb les famílies

4.1.3. Ús no sexista del llenguatge

4.1.4. Activitats complementàries i extraescolars.

4.2. L'alumnat nouvingut

4.2.1. Acol·lida de l'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

5. BIBLIOTECA ESCOLAR

6. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE. (El Pla Anual)

1. INTRODUCCIÓ

El projecte lingüístic forma part del Projecte Educatiu de Centre i és un marc per a l'organització i la gestió de l'ús i l'ensenyament de la llengua catalana i de l'ensenyament de les altres llengües presents al currículum de l'alumnat d'un centre. Des d'aquest punt de vista, doncs, el projecte lingüístic de centre (PLC) té un caràcter referencial i normatiu, ja que aquest plantejament ha d'articular, també, el paper de la llengua catalana com a llengua vehicular, d'acord amb el marc legal vigent. En el projecte lingüístic definirem:

- ❑ El tractament de la llengua catalana com a llengua vehicular i d'aprenentatge.
- ❑ El procés d'ensenyament aprenentatge de la llengua castellana.
- ❑ Les diferents opcions en referència a les llengües estrangeres: anglès i francès
- ❑ Els criteris generals per a les adequacions del procés d'ensenyament de les llengües a la realitat sociolingüística del centre.

- ❑ Els criteris d'atenció lingüística a l'alumnat nouvingut.

El PLC promourà entre tots els membres de la comunitat educativa el respecte envers totes les llengües, la valoració positiva de la diversitat lingüística i la formació plurilingüe, la desaparició dels prejudicis lingüístics i la importància de l'aprenentatge de noves llengües. El PLC defineix els principis i les línies d'actuació que quedaran reflectits anualment a la programació general anual de centre (PGAC) i a més a més en els altres documents de gestió del Centre. És un instrument:

- ❑ **Legal**, d'acord a la legislació i normativa referida a l'ús i a l'aprenentatge de les llengües.
- ❑ **Coherent** i adequat a la realitat sociolingüística de l'alumnat del centre i a la línia pedagògica adoptada.
- ❑ **Participatiu**, donat que el seu èxit dependrà del grau de participació i implicació de la comunitat educativa.
- ❑ **Vinculant** per a tots els membres de la comunitat educativa.

- ❑ **Global**, és a dir que ha d'afectar a la dinàmica general del centre.

L'objectiu fonamental de la nostra tasca educativa que explicitarem en aquest PLC és la de formar parlants plurilingües que manifestin respecte per la diversitat lingüística i cultural. Les referències normatives en les quals es basa són la legislació educativa, l'Estatut i la Llei de Política Lingüística (veure annex). Així doncs, la normativa estableix que la llengua pròpia de Catalunya és el català, que és també la llengua normalment emprada com a vehicular i d'aprenentatge en l'ensenyament. Es pretén que, en finalitzar l'educació obligatòria, tot l'alumnat assoleixi una sòlida competència comunicativa de manera que pugui usar normalment i de manera correcta el català i el castellà, i pugui comprendre i emetre missatges orals i escrits en les llengües estrangeres que el centre ha determinat en el seu projecte educatiu.

OBJECTIUS GENERALS

- Aconseguir parlants plurilingües atès la importància de garantir la competència comunicativa en el major nombre possible de llengües i el coneixement de diferents cultures.
- Desenvolupar diferents estratègies didàctiques per transmetre l'esmentada competència comunicativa.
- Aconseguir que la diversitat lingüística del nostre centre sigui vista com una oportunitat per evitar caure en prejudicis lingüístics i en actituds bel·ligerants contra les diferents cultures.

Aquest projecte lingüístic parteix d'una diagnosi de l'entorn sociolingüístic del centre. També s'ha fet una diagnosi de les activitats d'ensenyament-aprenentatge i usos lingüístics del centre.

2. EL CONTEXT SOCIOLINGÜÍSTIC DE L'INSTITUT

2.1. Característiques sociolingüístiques del centre

L'INS Barri Besòs es troba situat al districte de Sant Martí de Barcelona i està delimitat per l'antic barri de Besòs i la Mina, la nova zona de Diagonal Mar i Fòrum i l'antiga zona fabril de Poblenou. En l'actualitat és un dels barris de Barcelona més emergent i que més transformacions està experimentant.

Des dels seus inicis l'any 1977, l'institut s'ha anat construint, pas a pas, amb el treball conjunt entre famílies, professorat, alumnat, veïnat, administracions, entitats i institucions. Aquesta col·laboració entre tots els sectors de la comunitat escolar i el teixit social de l'àrea a la qual el centre presta servei, ha donat lloc a un centre educatiu públic, arrelat en el medi social on es troba, amb un funcionament democràtic i participatiu, que ha procurat implementar una oferta educativa de qualitat. Un centre sensible al tractament compensatori de les desigualtats socials, que busca fomentar l'educació científica i tecnològica i els valors de la cultura humanística, amb l'objectiu de facilitar a l'alumnat la seva inserció econòmica i cultural en la societat actual i la seva plena incorporació com a ciutadans dins del fluir històric de la ciutat, de la societat catalana i del món contemporani.

L'Institut Barri Besòs imparteix ensenyaments d'ESO i Batxillerat. Disposa de tres línies a l'ESO, de dues línies a 1r de Batxillerat i una línia a 2n de Batxillerat. Al Batxillerat els alumnes poden cursar el Batxillerat Científic-Tecnològic, Humanístic- Social.

El medi social de l'alumnat és molt divers econòmicament i cultural, si bé hi ha un nombre molt significatiu d'alumnes amb necessitats educatives singulars determinades per la seva procedència i/o situació socio-econòmica i cultural molt desfavorides.

Des de fa dos cursos, també, comptem amb el recurs d'una SIEI i enguany hem engegat un projecte per tal que un tipus d'alumnat molt determinat no abandonés l'escolarització obligatòria, *Projecte Esqueix*.

Nombre d'alumnes a l'institut, aquest curs 2018-19: a l'ESO, 323 i al Batxillerat, 93.

Els alumnes provenen majoritàriament dels CEIP Joaquím Ruyra, al carrer del costat de l'Institut, CEIP Concepción Arenal i CEIP Eduard Marquina.

2.1.1. Alumnat

El curs 2018-19 el nombre d' alumnes nouvinguts es distribueix de la següent manera:

		1R		2N		3R		4T	
		CAST	Altres	CAST	Altres	CAST	Altres	CAST	Altres
Arribats durant els últims 24 mesos		0	0	0	1	5	2	1	4
Alumnat nouvingut Arribat el curs 18-19		0	0	0	0	2	1	1	0
Alumnat batxillerat			5	1	1				

En la taula següent representem el percentatge d'alumnat nouvingut (últims 24 mesos) en relació al total d'alumnat per cursos:

	Total d'alumnat	Total nouvinguts	Percentatge
1r d'ESO	78	0	0%
2n d'ESO	87	1	1.1%
3r d'ESO	81	8	9.8%
4t d'ESO	77	5	6.5%
1r Batx.	55	5	9%
2n Bat	38	2	5.26%

El número d'alumnat nouvingut a l'Institut ha baixat significativament els últims anys. Hem passat de tenir una aula d'acollida i mitja a tenir-ne només una. El que ha augmentat els últims dos anys és la incorporació d'alumnat nouvingut d'origen paquistanès a Batxillerat.

2.1.2. Professors que treballen a l'Institut

Els professionals que treballen a l'INS Barri Besòs usen el català de forma majoritària en totes les formes de comunicació. Hi ha un grup de professorat que té el castellà com a llengua d'ús habitual i el fa servir especialment en contextos fora de l'aula i d'expressió oral. També el professorat de llengua castellana i de llengües estrangeres, per la seva condició, fa servir o pot fer servir aquesta llengua en tot tipus de contextos.

Les reunions dels diversos àmbits (tutoria, equips docents, departaments, claustre, consell escolar, etc..) són en català. Hi ha, però, professorat que usa la llengua castellana.

2.1.3. Associació de mares i pares

Les reunions de l'AMPA es fan generalment en llengua catalana, tot i que hi ha famílies que utilitzen el castellà a l'hora d'expressar-se.

El centre educatiu també ha de preveure de manera efectiva que en l'organització d'activitats per part de l'AMPA, els adults responsables s'adreixin en català a l'alumnat, tant en les situacions formals com en les més informals, vetllant per tal que la comunicació sigui també en català quan l'alumnat s'adrexi als adults o als companys.

El centre també vetllarà perquè les comunicacions escrites de l'associació siguin en català.

2.1.4. Personal d'administració i serveis (pas): administratius/ives conserges, cuiners/es, monitors/es de menjador

El personal d'administració utilitza el català de manera habitual. El personal de consergeria utilitza el català i el castellà. L'altre personal de serveis, treballadors de la neteja i manteniment, usen el castellà habitualment. Aquest és un punt feble en el qual hi ha dificultat per avançar.

El personal del bar també utilitza normalment el castellà, tot i que la retolació sigui feta en català. Com que el català ha de ser la llengua vehicular del nostre centre maldarem avançar cap aquí.

3. LES LLENGÜES, VEHICLES D'APRENTATGE I EINES DE COMUNICACIÓ I CONVIVÈNCIA

3.1. La llengua catalana, llengua vehicular i d'aprenentatge

El Projecte lingüístic del Centre proposa la consolidació de la llengua catalana com a eix vertebrador d'un projecte educatiu plurilingüe.

El català és emprat com a llengua vehicular d'ensenyaments i d'aprenentatge i en les activitats internes i externes de la comunitat educativa, activitats orals i escrites de l'alumnat i del professorat, exposicions del professorat, llibres de text i material didàctic, activitats d'aprenentatge i d'avaluació, i comunicacions amb les famílies.

En el centre ens cal donar a l'ús de la llengua una especial atenció, sobretot, pel desconeixement que en té una part de l'alumnat pel que fa als seus usos col·loquials i informals.

Cal, a més, assegurar que l'alumnat sigui, en acabar l'ESO, hagi adquirit les competències bàsiques en tots els àmbits de la llengua.

3.1.1. La llengua, vehicle de comunicació i eina de convivència

Saber comunicar esdevé una competència clau per a l'aprenentatge i aquesta es va desenvolupant i matisant en totes i cadascuna de les activitats educatives. L'aprenentatge de la llengua és responsabilitat de totes les àrees i matèries ja que

l'adquisició i progrés de les habilitats comunicatives bàsiques: saber escoltar, saber llegir, saber parlar, saber escriure, contribuirà a l'assoliment de les competències bàsiques assenyalades en el currículum.

L' àrea lingüística esta formada per cinc dimensions:

1. Dimensió comprensió lectora.
2. Dimensió expressió escrita.
3. Dimensió comunicació oral.
4. Dimensió literària.
5. Dimensió actitudinal i plurilingüe

El centre a través de les programacions dels diferents departaments i de les diferents propostes extraescolars es planteja diferents estratègies perquè els alumnes coneguin i usin els registres estàndard, col·loquial i informal de la llengua per tal d'evitar de caure en el perill de tenir el català només restringit als àmbits curriculars i acadèmics.

Maldarem per dotar la dimensió de la comunicació oral d'un caràcter transversal, per tal que totes les matèries la tinguin en compte a l'hora de programar les diferents activitats. Fins i tot, haurem de tenir en compte la utilització que en fem el centre, del català en àmbits no formals com a les activitats extraescolars, les diferents celebracions...

Per garantir les mateixes oportunitats el centre ha de formar parlants plurilingües i la llengua catalana ha de ser present en les relacions interpersonals, afectives i lúdiques.

3.1.2. L'aprenentatge i l' ensenyament de la llengua catalana

3.1. 2.1. Llengua oral

L'Institut Barri Besòs dona una importància fonamental a la competència comunicativa oral, la qual permet, a través dels intercanvis amb els altres, elaborar i expressar idees, opinions i sentiments, és a dir, la construcció del propi pensament. Cal considerar la llengua oral en totes les seves dimensions, la d'interacció, la de l'escolta i producció i la de mediació, en grup gran o petits grups, atenent tant els aspectes verbals com els no verbals.

Els objectius generals són:

- Fer reflexionar sobre la importància de l'expressió oral en la comunicació.
- Fomentar l'ús de la llengua en situacions diverses i ensenyant a utilitzar determinats tipus de discurs oral.
- Valorar l'ús dels diferents registres de producció oral.
- Ensenyar les diferents funcions de la llengua oral aplicant procediments i formats diversos per enriquir els textos orals.
- Avaluar els progressos en aquesta competència

És als primers cursos de l'ESO, quan es treballa l'expressió oral d'una manera sistemàtica, des d'estratègies de L2 i d'immersió. S'ha de tenir en compte que una part

molt important de l'alumnat és de parla familiar castellano-parlant, una altra part important tenen per llengua familiar l'urdú o el xinès i una altra part són nouvinguts, per tant l'expressió oral en català és una competència a adquirir a través del centre educatiu per a la majoria de l'alumnat.

Des de l'àrea de llengua catalana es seqüenciaran les diferents funcions i tipologies textuais orals (entrevista, conversa, debat, dramatització...) en els quatre cursos de l'ESO i el Batxillerat i es reflectiran en la programació del departament de Llengua i Literatura catalanes les prioritzacions i objectius concrets.

El centre buscarà els recursos adients per poder avaluar correctament la millora i el seguiment de l'ús de la llengua oral amb entrevistes individuals, proves específiques orals, exposicions i argumentacions sobre un tema...

Els objectius avaluables a adquirir són:

1r i 2n de l'ESO:

- ❑ L'alumnat ha de ser capaç de desenvolupar una conversa mínima sobre aspectes de la vida quotidiana en català amb el professorat i amb els companys.
- ❑ L'alumnat ha de fer servir la llengua catalana a les classes, interaccionant entre ells i amb el professor.
- ❑ L'alumnat ha de ser capaç d'expressar experiències personals, o fets viscuts en veu alta i amb correcció.

3r i 4t de l'ESO:

- ❑ L'alumnat ha de poder expressar qualsevol tipus d'enunciat en llengua catalana.
- ❑ L'alumnat ha de ser capaç de llegir i expressar-se amb fluïdesa i correcció, tant en l'ús espontani com en el dirigit .

Batxillerat:

- ❑ L'alumnat ha de poder tenir una conversa fluïda en català sobre temes d'actualitat o sobre qüestions relatives als continguts de les matèries.
- ❑ L'alumnat ha de ser capaç de llegir un text de qualsevol tipus (periodístic, acadèmic, assagístic) amb fluïdesa i correcció.

3.1. 2. 2. La llengua escrita

L' objectiu de la llengua escrita ha de ser aconseguir que al final de l'ensenyament obligatori els alumnes siguin lectors i escriptors competents.

Per al centre, el paper de la llengua escrita és fonamental. L'alumne ha de poder fer un bon ús, en la seva vida present i futura en tots tipus de registres i així poder comunicar-se adequadament amb els altres també per escrit. S'ha de potenciar en la part receptiva (lectura), la productiva (escriptura), en la de comunicació i creació i cal relacionar-la amb les interaccions orals.

- La lectura comprensiva i el comentari de text té un tractament sistemàtic. A 1r i 2n d'ESO es dedica a la lectura una sessió setmanal. Es fan lectures diverses del llibre de text i de les novel·les de lectura obligatòria. Posteriorment se'n parla

oralment i per escrit amb activitats d'animació. A 3r i 4t, la lectura es treballa a vegades dins l'horari lectiu i a vegades fora de l'horari lectiu a partir de llistes obertes proposades pel professor i posteriorment se'n fa la fitxa i/o activitats corresponents. A Batxillerat hi ha lectures obligatòries que cal treballar i aprofundir des del vessant lingüístic i literari.

La redacció i la correcció del text escrit es treballa també de forma progressiva. Es valora tant el procés com el resultat final i es té en compte l'autocorrecció, el desig de millora i l'assoliment dels objectius proposats. Les activitats de classe facilitaran la progressió davant la dificultat de les diferents funcions i tipologies textuales.

El departament de català demana a l'alumnat produccions escrites en una determinada periodicitat establerta per a cada curs. Des d'altres departaments també es demana l'elaboració de diversos textos (comentaris de text, comentaris de gràfiques, crítiques d'obres d'art, explicació de processos...)

Els objectius avaluables a adquirir són:

- Comprendre textos escrits de la vida acadèmica i altres situacions comunicatives
- Produir textos escrits de diferents tipus i amb diferents formats, adequats, coherents i cohesionats.
- Aplicar les estratègies per a la correcció lingüística i revisió gramatical dels textos.
- Usar tècniques de síntesi, en suport paper o digital, per tal de comprendre textos escrits: subratllat, esquemes i resum.
- Exposar l'opinió sobre la lectura d'una obra completa adequada a l'edat.
- Escriure textos, en suport paper o digital, prenent com a model un text literari treballat a l'aula o realitzar-ne alguna transformació senzilla.

1r i 2n de l'ESO:

L'alumnat haurà de poder comprendre textos literaris adequats a la seva maduresa i exposar-ne la seva opinió per escrit.

L'alumnat ha de ser capaç de compondre un text bàsic, coherent, cohesionat i adequat de 100 mots.

L'alumnat haurà de ser capaç de sintetitzar, mitjançant un esquema, un text de poca dificultat, de continguts quotidians o acadèmics.

3r i 4t de l'ESO:

L'alumnat haurà de poder comprendre textos literaris adequats a la seva maduresa i exposar-ne la seva opinió per escrit.

L'alumnat ha de ser capaç de compondre un text descriptiu i narratiu coherent, cohesionat i adequat de 150 mots.

L'alumnat haurà de ser capaç de sintetitzar, mitjançant un esquema i un resum, un text de poca dificultat, de continguts quotidians o acadèmics.

Batxillerat:

L'alumnat ha de ser capaç d'escriure qualsevol tipus de text amb correcció, coherència, cohesió i adequació. Cada falta d'ortografia serà descomptada amb els mateixos criteris que s'apliquen a la prova de selectivitat.

L'alumnat haurà de ser capaç d'entendre qualsevol tipus de producció escrita i haurà de poder treballar el text en criteris morfològics, sintàctics, semàntics i fonètics.

L'alumnat haurà de ser capaç de llegir i entendre qualsevol text literari i haurà de poder elaborar comentaris de text ben estructurats.

3.1. 2.3. Relació llengua oral i escrita

A l'Institut Barri Besòs hi ha una voluntat de fer un plantejament integrat de les habilitats lingüístiques amb els continguts. Hi ha activitats que es converteixen en dinamitzadores de l'aprenentatge lector i escriptor alhora. Són: la lectura expressiva, el teatre, la ràdio, el treball en base a projectes. Es procurarà fer les unitats didàctiques de forma globalitzada en aquesta perspectiva.

La ràdio té entre nosaltres, un pes molt específic i característic, ja que reuneix moltes habilitats. Amb aquest recurs potenciem un ús molt proper a l'ús espontani de la llengua, objectiu que prioritzem pel que fa a la llengua oral. L'ús de les noves tecnologies audiovisuals hem observat que resulta un recurs molt efectiu per la millora de l'expressió oral en català i especialment amb l'alumnat nouvingut. Des de diverses matèries es fomenta l'ús de la ràdio i el vídeo participatiu.

3.1.2.4. La llengua en les diverses àrees.

Un objectiu prioritzat, és que el conjunt del professorat de totes les matèries posi una atenció especial en les competències comunicatives, En totes les matèries es treballarà i s'avaluarà l'expressió oral, la comprensió lectora, l'expressió escrita, la interacció, la comunicació audiovisual i les tecnologies de la informació i la comunicació, concretant objectius competencials a aprofundir per a cada curs.

3.1.2.5. Continuïtat i coherència entre cursos

Al Centre els nivells de coordinació s'estableixen des dels departaments amb una reunió setmanal i des dels equips docents, dels diferents nivells, amb una periodicitat quinzenal o mensual . També hem iniciat la coordinació dels departaments de Llengües per tal de compartir metodologia, aspectes de terminologia, enfocament comunicatiu, la correcció del text escrit i d'altres propostes sorgides entre el professorat per tal que els alumnes siguin més competencials en totes les llengües.

També tenim establerta la coordinació amb els centres de Primària la coordinació de traspàs d'informació dels quals provenen els alumnes de 1r d'ESO i l'institut.

3. 1. 2. 6. Avaluació del coneixement de la llengua

L'avaluació té un caràcter formatiu, formador, regulador i orientador del procés educatiu. L'avaluació en el nostre institut es concreta de la següent manera:

L'avaluació del coneixement de la llengua a l'ESO és, sobretot, formativa, amb diferents activitats avaluadores referides a les quatre macrohabilitats, escoltar, parlar, llegir i escriure. Els continguts a avaluar seran de les franges:

- Ús i comunicació, amb activitats relacionades amb les competències comunicatives bàsiques.

- Estudi de la Llengua, amb exercicis sistemàtics d'ortografia, morfologia, sintaxi i lèxic.
- Lectura comprensiva i expressió de Literatura

3.2. La llengua Castellana

3.2.1. Competències bàsiques en l' àmbit de la Llengua i Literatura castellanen.

L'ensenyament de la llengua i la literatura castellana a l'ESO i el Batxillerat s'orientarà cap a la millora de les habilitats expressives i comprensives dels alumnes i l'adquisició gradual de la competència comunicativa.

Tractarem, amb insistència, de millorar l'ús oral i escrit de l'alumnat amb un doble procés de comprensió i expressió i de progressar en l'educació literària.

PARLAR I ESCOLTAR

1. Expressar i comprendre amb habilitat idees, sentiments y necessitats (1r d'ESO)
2. Ajustar la parla a les característiques de la situació comunicativa. (2n d' ESO)
3. Utilitzar distintes formes de discurs comunicatiu (3r i 4t d' ESO)
4. Implicar-se de manera activa en la conversa, adoptant una actitud dialogant (3r i 4t d' ESO)

LLEGIR

5. Posar en pràctica les habilitats necessàries per a una correcta lectura expressiva. (1r i 2n d' ESO)
6. Posar en pràctica les habilitats necessàries per comprendre el que s'està llegint (1r i 2n d' ESO)
7. Saber llegir textos de tipologia diversa (3r i 4t d' ESO)
8. Implicar-se activament en la lectura (1r, 2n, 3r, 4t ESO)

ESCRIURE

9. Posar en pràctica les habilitats necessàries per escriure correctament les paraules. (1r i 2n d' ESO)
10. Posar en pràctica les habilitats necessàries per compondre un text escrit correctament. (2n i 3r d' ESO)
11. Escriure textos de tipologia diversa (4t d' ESO)
13. Implicar-se activament en el procés de l' escriptura (1r, 2n, 3r, 4t d' ESO)

3.3. Llengües estrangeres

3.3.1. OBJECTIUS CURRICULARS DE LA LLENGUA ESTRANGERA

L'ensenyament de la llengua estrangera tindrà com objectiu el desenvolupament de les capacitats següents:

1. Escoltar i comprendre informació general i específica de textos orals en situacions comunicatives variades, adoptant una actitud respectuosa i de cooperació.

2. Expressar-se i interactuar oralment en situacions de comunicació de forma comprensible, adequada i amb cert nivell d'autonomia.
3. Llegir i comprendre textos diversos d'un nivell adequat a les capacitats i interessos de l'alumnat amb la finalitat d'extreure informació general i específica, i utilitzar la lectura com a font de plaer i d'enriquiment personal.
4. Escriure textos senzills amb finalitats diverses sobre diferents temes utilitzant recursos adequats de cohesió i coherència.
5. Utilitzar amb correcció els components fonètics, lèxics, estructurals i funcionals bàsics de la llengua estrangera en contextos reals de comunicació.
6. Desenvolupar l'autonomia en l'aprenentatge, reflexionar sobre els propis processos d'aprenentatge, i transferir a la llengua estrangera coneixements i estratègies de comunicació adquirides en altres llengües.
7. Utilitzar estratègies d'aprenentatge i tots els mitjans al seu abast, incloent-hi les tecnologies de la informació i la comunicació, per obtenir, seleccionar i presentar informació oralment i per escrit.
8. Apreciar la llengua estrangera com a instrument d'accés a la informació i com a eina d'aprenentatge de continguts diversos.
9. Valorar la llengua estrangera i les llengües en general, com a mitjà de comunicació i enteniment entre persones de procedències, llengües i cultures diverses evitant qualsevol tipus de discriminació i d'estereotips lingüístics i culturals.
10. Manifestar una actitud receptiva i d'autoconfiança en la capacitat d'aprenentatge i ús de la llengua estrangera.

3.3.2. Primera llengua estrangera: Llengua anglesa.

Seguint el currículum prescriptiu els alumnes d'ESO cursen tres hores setmanals d'anglès, amb els desdoblaments normatius.

3.3.2.1. La llengua oral

Els alumnes s'expressen i interactuen en situacions habituals de comunicació de manera comprensible i autònoma. Participen en converses pautades i, més o menys controlades, i en simulacions relacionades amb experiències i interessos personals. En aquesta metodologia l'alumnat formula preguntes sobre accions i fets habituals a l'aula i fora; utilitza respostes espontànies i adequades; produeix textos orals com cançons, poemes i rimes, i descripcions i narracions sobre les seves experiències.

El treball sistemàtic revisa la pronunciació practicant la discriminació i la producció articulada de sons, l'accent a les paraules i oracions, i l'entonació.

Les tasques d'interacció oral es basen en principis de l'enfocament comunicatiu i s'organitzen a partir de tasques controlades organitzades en treball en parelles o petits grups. En cada cas es donen indicacions clares sobre la intencionalitat dels interlocutors i s'inclouen exemples que serviran a l'alumnat com a models per a l'intercanvi comunicatiu oral.

Ens agradaria puntualitzar que aquestes activitats orals són molt difícils de treballar a l'aula en les condicions actuals. Tot i tenir un auxiliar de conversa que ens ajuda en aquestes tasques.

3.3.2.2. La llengua escrita

La producció escrita es basa en models proporcionats prèviament en textos de lectura. Es pretén que l'alumnat desenvolupi l'expressió escrita com a procés en què és important tenir en compte els destinataris de la informació, la planificació de la producció escrita, la realització d'esborranys i la revisió i millora per tal d'elaborar el producte final.

L'alumnat escriu textos senzills amb finalitats diverses sobre diferents temes utilitzant recursos adequats de cohesió i coherència.

L'alumnat ha de produir textos amb ús del registre apropiat al lector a qui van dirigits.

3.3.2.3. Materials didàctics

El "Resource Pack" del professorat inclou treball intensiu de les habilitats orals a través de les "Communication Worksheets".

Tant al Student's Book com al Workbook, l'alumnat troba tasques específiques per treballar la comprensió i la composició de textos.

El professorat de llengua anglesa gaudeix de molts i molt variats recursos didàctics per treballar la parla i l'escriptura: cançons, pel·lícules, contes, webs específiques, revistes, televisió i un munt de material a la xarxa.

3.3.2.4. L'avaluació

S'avalua la capacitat de l'alumnat per expressar-se en converses utilitzant les estratègies adequades per comprendre i fer-se comprendre amb la finalitat d'expressar gustos, necessitats, sentiments, donar i recollir informació, opinions i relatar experiències.

Tot i que cada dia al llarg de tot el curs el professorat observa el progrés dels alumnes pel que fa a la llengua oral seguint els criteris abans esmentats, és impossible fer una avaluació diària individual de tots els alumnes, però es tendeix a fer-ho.

Pel que fa a l'avaluació en llengua escrita s'avalua la capacitat de l'alumnat per redactar amb certa autonomia textos diversos amb una estructura lògica, utilitzant les convencions bàsiques pròpies de cada gènere, el lèxic apropiat al context i els elements necessaris de cohesió i coherència, de manera que siguin fàcilment comprensibles per al lector.

3.3.3. Segona llengua estrangera: Llengua Francesa

L'ensenyament de la segona llengua estrangera és la llengua francesa. Aquesta es pot triar des de 1r d'ESO fins a 4t i batxillerat.

A 1r i 2n d'ESO l'alumnat pot cursar el francès un trimestre.

A 3r i 4t d'ESO és una optativa que es pot triar dins de la franja de les optatives.

3.3.3.1. La llengua oral

La llengua oral es presenta amb unes curtes gravacions enregistrades de situacions reals que permeten un principi d'aproximació a la llengua oral espontània.

Es fan nombrosos exercicis de comprensió i d'expressió, activitats orals, jocs, exercicis de memorització, unes activitats integrades i un test de comprensió oral per mòdul. Tot això completa el treball de llengua oral.

La fonètica es tracta de forma sistemàtica, conduint a la percepció dels fonemes més difícil –sons vocàlics i consonàntics– i facilitant la discriminació de sons pròxims en frases humorístiques o embarbussaments. El ritme i les entonacions es treballen al llarg de les memoritzacions dels textos proposats a les lliçons.

Pel que fa a la lectura, els textos de lectura són semiautèntics o autèntics i van acompanyats d'una presentació d'estratègies de comprensió oral i escrita.

Es treballen textos de tipologia variada: descriptius, argumentatius, prescriptius i informatius. Els textos són curts i les estratègies recomanades apunten a la lectura ràpida: no es pretén esgotar el text ni comprendre'l tot, sinó copsar-ne ràpidament el sentit general abans de passar a un altre per tal de multiplicar les lectures i guanyar en motivació. També es treballen poesies, còmics, cançons i jocs, etc.

3.3.3.2. La llengua escrita

La gramàtica amb la que es treballa és una gramàtica funcional: els continguts gramaticals estan sempre presentats en situació a partir d'esquetxos, de missatges, d'entrevistes, de jocs, de minirelats. Els exercicis de gramàtica i els quadres de síntesi es presenten en forma d'exercicis d'observació i anàlisi, els quals proposen uns procediments de reflexió inductiva i comparativa. Les comparacions amb les llengües catalana i castellana són un recurs. Des del començament hi ha una aportació important de vocabulari. Es tracta d'un vocabulari essencial però també de vocabulari «transparent» o universal que romandrà més o menys passiu al començament però que serà fàcilment comprès en situació, i permetrà avançar i presentar uns textos i unes situacions més reals i motivadores.

Pel que fa a les estructures globals que es memoritzen globalment permeten una comunicació més primerenca. No s'analitzarà detalladament la sintaxi d'aquestes estructures globals, n'hi haurà prou a entendre-les i memoritzar-les tal com són.

En conclusió, les dues competències «oral/oral» i «escrit/oral» s'adquiriran també de manera complementària i permetran a l'alumnat una autonomia més ràpida i més àmplia per expressar-se.

3.3.3.3. Materials didàctics

Durant el curs es treballa amb llibres de text i material digital.

A més dels encreuaments entre l'oral i l'escrit, l'expressió i la comprensió estan integrades en el projecte: els mètodes d'aprenentatge, les actituds individuals i grupals i els valors. A més a més, el fet de treballar entre uns quants en una tasca concreta **facilita l'autonomia i afavoreix la solidaritat**. Igualment, l'**acostament accional**, una de les bases del MARC EUROPEU COMÚ DE REFERÈNCIA, permet a l'estudiant desenvolupar-se socialment a través de les relacions interpersonals.

3.3.3.4. L'avaluació

Per acabar, el resultat produït al final del projecte pot servir d'avaluació diferenciada: el que pot ser avaluat és tant el procés com el resultat (fins i tot en certs casos, s'insistirà més encara sobre el procés que sobre el resultat), gràcies a unes tècniques d'autoavaluació i de coavaluació.

L'avaluació ha de considerar sobretot el grau d'avançament de cada alumne/a. Per a això, aquest ha de disposar d'eines que permetin valorar els seus progressos, com també la seva implicació en l'aprenentatge de la llengua estrangera.

Cal dir que, en aquesta matèria, tots els exercicis es fan a l'aula amb l'ajut i la supervisió del professor, cosa que permet un millor seguiment, la detecció ràpida de possibles dificultats per part d'alguns alumnes i una intervenció eficaç per guiar els estudiants. És per això que la valoració de deures no es realitza fins a 4t.

L'avaluació serà formativa i formadora. L'alumnat serà el protagonista del seu propi aprenentatge i serà conscient sempre del seu ritme d'aprenentatge.

4. ORGANITZACIÓ I GESTIÓ

4.1. Organització dels usos lingüístics

4.1.1. Llengua del centre

El català és la llengua vehicular al centre, és a dir d'ús en la retolació general (fixa i temporal), en la documentació administrativa, els instruments de gestió, actes, avisos orals o escrits, comunicats o documents interns del centre, comunicats als taulers d'anuncis i reunions dels diversos estaments del centre.

4.1.2. Llengua de relació amb les famílies

Les reunions amb les famílies i el dia de presentació del grup classe es fan en català tot i que resulta, de vegades, una tasca complicada de portar a terme pels problemes de comprensió de la llengua per part d'alguns pares i mares.

En el contacte amb les famílies, el professorat o s'adapta a la llengua de la família o manté la llengua catalana. La documentació es lliura en català. En el cas que una família sigui nouvinguda al centre es facilita la documentació seguint els recursos de l'espai líc de la pàgina del Departament.

Quan hi ha entrevistes amb famílies que desconeguin el català i el castellà, es demanarà la presència d'una persona que en pugui fer la interpretació.

4.1.3. Ús no sexista del llenguatge.

Tant a les aules com a la vida diària del centre es té en compte en tot moment l'ús adient del llenguatge, fent un ús acurat de la llengua que eviti expressions discriminatòries per sexe i que s'adeqüi al registre apropiat.

El centre té cura de la utilització de llibres de text i materials didàctics i curriculars que promoguin un tracte equitatiu entre dones i homes, seguint els recursos que hi ha a <http://ww.xtec.cat/espailic/projectedeconvivencia/recursos/coeducació>.

4.1.4. Sortides i activitats complementàries

Pel que fa a les sortides i altres activitats relacionades amb l'entorn, el professorat recomanarà a tots els professionals, que entren en contacte amb l'alumnat, que parlin la llengua catalana.

De tota manera, la realitat lingüística del barri Besòs afavoreix poc l'ús del català i per tant som conscients que hi ha un llarg camí a recórrer.

4.2. Alumnat nouvingut

4.2.1. Acollida de l'alumnat nouvingut i ensenyament inicial de la llengua vehicular.

El centre preveu mesures específiques per tal que l'alumnat nouvingut se senti acollit i percebi el respecte envers la seva llengua i cultura.

L'aula d'acollida és un punt de referència i un marc de treball amb una constant interacció amb la dinàmica de la classe ordinària i del centre, que permeti una atenció emocional i curricular personalitzada i un aprenentatge intensiu de la llengua catalana. El seguiment tutorial que acompanya l'alumnat des de l'aula d'acollida, contribueix a donar resposta a les necessitats personals, als progressos relacionals i als lingüístics, complementant el treball del grup classe al qual cada alumne/a està inscrit. L'objectiu prioritari és que l'alumne/a tingui una bona integració en el grup classe de bon començament.

La metodologia emprada a l'aula busca el tractament dels aprenentatges de manera globalitzada i facilita estratègies a l'alumnat que els aportin la possibilitat de progressar en les diferents àrees curriculars. El treball respecte de les diferents matèries es fa sobre el vocabulari específic de l'àrea i sobre les petites adaptacions d'unitats treballades a classe, elaborades a partir de les demandes de professorat i alumnat.

El tractament sistemàtic de la llengua es fa en diferents grups que tenen com a criteri en la seva organització, per una banda la procedència dels alumnes, segons les característiques lingüístiques i per una altra, el nivell de coneixements. Per tant un nivell A-0 correspondria a alumnes amb la necessitat de partir del coneixement de l'alfabet i els primers passos en la lectoescriptura, indistintament del país de procedència (sovint són indis, pakistanesos, xinesos). Els nivells A-1, A-2 correspondria als alumnes que treballen el mètode de forma sistemàtica, fins a assolir el nivell de les proves d'avaluació programades a l'espai LIC del Departament.

El temps d'assistència a l'aula d'acollida s'ajusta a l'evolució personal i específica de cada alumne/a. El moment de l'avaluació a final de trimestre posa de relleu el treball de coordinació entre el tutor de l'aula d'acollida i l'equip docent i orienta el seguiment posterior.

Es pot consultar el Pla d'Acollida de l'institut elaborat el curs 2017-18.

5. BIBLIOTECA ESCOLAR

La biblioteca escolar ha actuat com un agent imprescindible en el compliment del Projecte Educatiu del centre. La nostra biblioteca és un centre de recursos, un espai d'aprenentatge i de suport al desenvolupament de les àrees curriculars on es pot trobar tot tipus d'informació, que està a l'abast de l'alumnat i el professorat.

El curs 2006-07 s'inicia el Projecte de Biblioteca escolar Puntedu i s'organitza un espai de biblioteca amb la construcció de 600 m2 nous per a la biblioteca i sala d'actes. Les millores en el servei de biblioteca han estat constants tant pel que fa a l'equipament com a la catalogació del fons amb E-pèrgam i un horari d'obertura de 15.30h a 19.30h de la tarda a disposició de tothom.

La biblioteca compta amb un fons de més de 30.000 llibres majoritàriament en català i castellà, però també té llibres en anglès i en francès.

El centre està subscrit a diferents publicacions periòdiques. L'últim número de cada revista està exposat al faristol de la biblioteca. La resta de números estan desats però també resten a disposició dels lectors.

6. CONCRECIÓ OPERATIVA DEL PROJECTE (Pla anual)

En el Pla Anual concretarem els objectius que ens marquem com a prioritaris per treballar durant cada curs i atansarem els principis definits en el PLC a les concrecions decidides.

L'últim Projecte Lingüístic vigent d'acord a la normativa del DECRET 142/2007, de 26 de juny, és aprovat pel Consell Escolar el dia.....17/11/2011.....

La seva esmena parcial o total requerirà la consulta de tots els sectors de la comunitat educativa i un nou acord del Consell Escolar

Cada any se n'actualitzen les dades.

Actualment el Projecte Lingüístic està en revisió. Durant aquest curs es modificarà i es tornarà aprovar pel Consell Escolar de l'institut.

